

DANMARKS RADIO
TV-Underholdningsafdelingen
Tv-Byen
2860 Søborg

Tlf. 01 – 67 12 33

MATADOR

efter idé af Lise Nørgaard

6. episode

“OPMARCH – “

Manuskript: Lise Nørgaard

Prod.nr. 52695 – 9 – 2

1932

Instruktør: Erik Balling

F 1

Tøjhuset int. Morgenaktivitet i Mads butik, der er vokset i størrelse, udstyr og med hensyn til personale. Midt i billedet mellem andre ekspedienter Arnold, der betjener en kunde, en mere bylignende dame end de andre kunder, der før har præget foretagendet. Han følger hende ind i prøveværelset, og trækker gardinet for.

F 2–F 9 Udgår

F 10

Mads kontor. Det er nu også udvidet. Der er konferencebord. Her sidder Kristen, Mads, grisehandleren i sit bedste tøj og en højesteretssagfører fra København. Denne bladrer i forskellige papirer.

HRS. ØSTER: (til Kristen) Jeg har med interesse læst Deres rapport om stemningen for disse planer, den er jo forbløffende positiv, også blandt de adspurgte arbejdere og landmænd (tager et andet papir frem).. så er der de direkte tilsagn om aktietegningen, før den om jeg så må sige bliver officiel, der tegner (mod Mads) – De Dem jo for et betragteligt beløb.

MADS: De aktier skal fordeles mellem mig, min kone, og mine to børn – til sin tid tre...

HRS. ØSTER: Jamen det er jo en praktisk foranstaltning, når ingen aktionær skal have mere end 10 stemmer.

F 11

Døren går op. Ingeborg ind med mave. Sagføren rejser sig, hilser.

INGEBORG: Skal jeg sende Gudrun ned med kaffe?

MADS: Ja tak, Ingeborg. Det er min kone, højesteretssagfører Øster, og...

Mads vender sig, klapper hende lidt akavet, som det er hans natur, på siden af maven, ikke midt på, det gjorde man ikke dengang.

INGEBORG: Goddag.

HRS. ØSTER: Goddag.

MADS: Ja, her ser De familiens femte aktionær.

HRS. ØSTER: Og hvornår får man så den at se?

MADS: Vi venter ham til november.

INGEBORG: Ja, min mand regner med, det bliver en dreng.

MADS: Han skal hedde Erik efter min far.

F 12

Grisehandleren munter, drillende.

GRISEHANDLEREN: Ja mig er der sgu ingen, der kalder op efter.

Ingeborg på vej ud.

INGEBORG: Det var da galt nok, hvis han kommer til at ligne dig.

Smiler til sin far, og går ud.

F 13

Grisehandleren ser glad efter datteren.

GRISEHANDLEREN: Det var dog satans så fræk hun er blevet, – hun ta'r mere og mere efter sin mor.

Vender sig mod højesteretssagføreren.

HRS. ØSTER: De har endnu kun tegnet 500 kroner, Oluf Larsen..

GRISEHANDLEREN: Åh ja – ja – Der kommer nok mere.

KRISTEN: Har du ikke fået blødgjort Katrine endnu...?

GRISEHANDLEREN: (undskyldende) Nej, min kone er af gammel bondeslægt...

HRS. ØSTER: Ja, der kan de godt sidde på pengene..

GRISEHANDLEREN: Hvis de endda sad, de har dem sgu i strømpeskafterne, – og madrasserne – det er fandeme så man sommetider vågner op om natten og spekulerer på, om det nu også er krøluld, man ligger på.

F 14 Udgår.

F 15

Damernes Magasin. Plakater med ophørsudsalg klistret på de halvtomme vinduer. Arnolds mor kommer ind.

SCHWANN: Fru Violet – rigtignok snart længe siden.

Violet ser sig om på de halvtomme hylder. Forlegen.

VIOLET: Jeg så den violette kjole i vinduet – – måske den passer mig – – til danseskolen..

Schwann springer af sted efter kjolen. Ser på frk. Jørgensen, der har næsen i sky som sædvanlig, en attitude, der dækker hendes sørgelige situation.

VIOLET: Jeg er så ked af det – – på jeres vegne..

FRK. JØRGENSEN: Det er for sent, at være ked af det – – nu...

F 16

Prøverummet. Direktrisen med knappenåle. Fru Violet i kjolen, der r ved at blive hæftet ind.

VIOLET: Ja, nu sidder den udmærket.

FRK. JØRGENSEN: Tak – tak frk. Grøn.

VIOLET: Frk. Grøn har nu altid været så dygtig.

Frk. Jørgensen ser på frk. grøn, der samler saks og målebånd og knappenåle sammen for at retirere.

FRK. JØRGENSEN: Ja, nu skal frk. Grøn til at lave konfektion – for dem derovre..

F 17

Violet smøger kjolen over hovedet.

F 18

Det rækker om frk. Jørgensens mund. Pludselig sætter hun sig ned på stolen og tårene render ned ad hendes kinder.

FRK. JØRGENSEN: Fru Violet, det er så forfærdeligt – det er så – så – – hele mit liv – og hvad nu.?

VIOLET: Dit liv er måske blevet sådan, fordi du altid holdt dig for god – lige fra skolen – også da vi var unge..

FRK. JØRGENSEN: Jeg har jo altid håbet på, at få Albert – – i hvert fald når hans mor var død..

F 19

Violet ser ulykkelig på hende.

VIOLET: Så – så – så..

FRK. JØRGENSEN: Og så giftede han sig med den lille tøs – – og nu er Albert død.

VIOLET: Jamen hvad VIL du nu, Inger?

FRK. JØRGENSEN: Min søster har en handskeforretning i Haslev.

VIOLET: (undrende) Åh, jeg kan godt huske Emmy – men har hun en ledig stilling til dig?

F 20

Frk. Jørgensen rejser sig, tørrer tårene bort.

FRK. JØRGENSEN: Jeg vil hellere arbejde gratis for hende – end hos dem, derovre. De slog Albert ihjel!

Gør en bevægelse mod genboen. Giver sig til at græde igen.

F 21

Hr. Schwann stikker hovedet ind. Måber, da han ser frk. Jørgensen i grædende stund.

SCHWANN: Frk. Jørgensen – åh – undskyld.

FRK. JØRGENSEN: Gå ud – begge to. Ud!

F 22

Violet og Schwann trækker sig forskrækket tilbage. Violet ryster på hovedet.

SCHWANN: Jamen, hvorfor tog hun sådan på vej?

VIOLET: Åh, den stakkel, og så hendes stolthed – hvad vil De nu, hr. Schwann?

Schwann pakker Violets pakke ind.

SCHWANN: Jeg nægter at tro, at der ikke kommer en køber, som vil re-etablere denne forretning, den fineste i byen, så de kræsne damer igen kan få honoreret deres gode smag.

F 23

Violet ser på ham.

VIOLET: Ja, De har altid været sådan en fin mand, hr. Schwann, ja jeg havde jo altid håbet, at Arnold engang kunne blive som Dem.

Schwann rækker hende pakken.

Violet betaler.

SCHWANN: Tak.

VIOLET: Tak skal De ha'. Hvor meget?

SCHWANN: 22.

VIOLET: Ja, værsgo'

SCHWANN: Tak – tak.

VIOLET: Ja – men så farvel, hr. Schwann.

F 24

Schwann går hen til det gamle kasseapparat. Slår det lille beløb – omkring 20 kroner – ind, lægger pengene i den næsten tomme skuffe og tilføjer efter fru Violet. Bedrøvet.

SCHWANN: Farvel – – – og tak.

Ser i det samme.

F 25

Ind gennem døren. Kommer et selskab bestående af Kristen, en arkitekt og en tømrer. Er straks den gamle hr. Schwann.

SCHWANN: Hvormed kan jeg tjene de herrer?

Kristen ser sig om ligesom de to andre, mens han svarer.

KRISTEN: De undskylder, at vi trænger os på, men må vi foretage os nogle opmålinger.?

En enlig kunde kommer ind i deres kølvand. Går hen til disken.

SCHWANN: Nej, det da ved Gud, De ikke må – De skal ikke komme og forstyrre vores ekspeditioner.

Sejler mod kunden.

KRISTEN: De kender mig sikkert – Kristen Andersen Skjern – Ja vi har jo haft fornøjelsen at møde hinanden – før – på Postgården.

SCHWANN: Derfor skal de ikke komme ind i en ordentlig forretning med folk i arbejdstøj.

Ser på tømreren. Foragtligt.

SCHWANN: Det er vi ikke vant til her.

KRISTEN: Nej, hr. Schwann. Men som De godt ved, så er huset – og virksomheden blevet sat til salg – og som mulige købere...

F 26

Frk. Jørgensen kommer med forgrædte øjne og genvunden fatning tilbage. Står i baggrunden og stirrer forfærdet.

SCHWANN: Hva' behar? Hvad siger De – mulige købere!?!?

KRISTEN: Ja, vi har forhandlet med enken, så...

F 27

Schwann kigger vantro, fatter sig. Værdigt.

SCHWANN: Det agter jeg først at få bekræftelse på – omgående.

Begiver sig mod privaten.

F 28

Kristen og de andre ser efter ham. Frk. Jørgensen nedstirrer dem.

F 29

Privaten hos Arnesen. Vicki og Holmdal i hinandens arme, da det banker på døren.

De farer fra hinanden, står forlegne, da Schwann viser sig. Holmdal i vekselrhabit. Vicki i sort.

SCHWANN: Enkefru Arnesen!

VICKI: Vær venlig at nøjes med fru – hvad er der, hr. Schwann.?

F 30

Schwann er oplivet.

SCHWANN: Der står nogle personer – derovre – fra – og påstår, at de er mulige købere – men det nægter jeg at tro.

VICKI: Jo – jo, hr. Schwann – det ligger altså sådan..

Vicki ser ved slutningen af sætningen på Holmdal for at få undsætning.

SCHWANN: Dem derovre – – hvad ville hr. Arnesen sige...

F 31

Holmdal træder til, forretningsmæssig, på grænsen af det flabede.

HOLMDAL: Hr. Arnesen er jo – – desværre – forhindret i at give sin mening tilkende – – så nu gælder det de levende – fru Arnesen her – og Dem, – for så vidt jeg ved, har De jo også interesser i virksomheden.

SCHWANN: Og derfor vil jeg også have lov at sige...

HOLMDAL: (afbryder) De må ha' lov til at sige hvad De vil – hvis De er interesseret i at hæfte for et større beløb ved denne konkurs, men jeg formoder, at det er De ikke – idet De ikke har pengene – gætter jeg rigtigt – og derfor har jeg som fru Arnesens rådgiver rådet hende til at sælge til den mest favorable pris – og gennem Højesteretssagfører Øster i København har jeg modtaget et tilbud, som hverken De eller Vick – – øh – – fru Arnesen kan tillade Dem at lade ligge.

F 32

Schwann måber. Vicki går hen til ham. Tager en karaffel og et glas. Schwann tager automatisk glasset.

VICKI: Vil De ikke have et lille glas, hr. Schwann?

F 33

Holmdal snakker videre.

HOLMDAL: På den måde kommer både De og fru Arnesen ud af det her uden gæld – og kreditorerne holdes nogenlunde skadesløse, det hele – også huset ER altså solgt.

F 34

Schwanns hænder ryster. Han spilder på et mahognibord.

SCHWANN: Men – men hvad så – åh undskyld – det smukke bord fra konsulens tid.

VICKI: Skidt med det, alt det gamle ragelse skal sælges alligevel.

Schwanns forfærdede ansigt. Afmålt.

SCHWANN: Jeg har stadig mine pligter dernede – så De må have mig undskyldt.

F 35

Vicki og Holmdal alene.

VICKI: Det var synd for ham. Han har været her i snart 45 år.

HOLMDAL: Ja, så er det på tide, at han vågner op – – hvad er der NU...?

Ser på Vicki.

F 36

Vicki er brudt sammen, sidder med hunde og græder.

VICKI: Jeg kan ikke holde det ud mere.

HOLMDAL: Hvad min ven?

VICKI: De arme stakler nede i butikken – om alt det med penge – og kreditorer – og at spille komedie – for byens sladre-kællinger – og så gå rundt i sort – når det slet ikke klæder mig – og høre på alt det sørgelige...

HOLMDAL: Som du dog kan blande alle dine sorger sammen lille skat.

VICKI: (hidsigt) Ja, og du taler ikke om andet end pantebreve og prioriteter – og alt det jeg skal skrive under på.

F 37

Holmdal assisterer, nærmer sig Vicki.

HOLMDAL: Det hele er overstået om et par dage – og så kommer du til København – og vi finder et sted, du kan bo.

Sætter sig på knæ ved stolen.

VICKI: Det giver far mig aldrig lov til – han vil ha' jeg skal flytte hjem igen – og når jeg giftede mig med Albert – så var det kun for at komme væk hjemmefra.

Holmdal tager et lommelærklæde frem.

HOLMDAL: Så! Tør nu dine øjne, du skal ikke hjem til din far.

F 38

Varnæs kontor. Varnæs ved skrivebordet.

Schwann overfor ham.

SCHWANN: Hr. bankdirektør Varnæs – jeg kommer for at appellere til Dem som den førende mand her i byen – (ser på kontrafejerne på væggen) – jeg har altid set op til Dem og Deres far og Deres farfar før Dem – De kommer til at tage affære.

VARNÆS: (utilpas) Hvad mener De?

SCHWANN: De må kalde enkefru Arnesen til orden.

VARNÆS: Hvordan skal det forstås?

F 39

SCHWANN: De må forhindre, at hun sælger sit hus – og virksomheden, til firmaet på den anden side af gaden.

VARNÆS: Ja, der står jeg desværre magtesløs – kære hr. Schwann, jeg kan jo ikke dæmme op for det uvejr, Arnesens død har ført med sig.

Sukker ved tanken om de hårde tider.

SCHWANN: Jamen jeg, jeg skød min arv ind – har jeg da ingen ret til at bestemme?

VARNÆS: Jeg har set papirerne igennem. – De var medejer af forretningen og af den øh – hm – goodwill – der hørte den til, også medejer af varelageret – hæfter derfor også for gælden, i samme varelager, men huset – det er teoretisk fruens – ja det vil sige, det er det jo altså ikke mere.

SCHWANN: Jamen, hvad så med mig?

VARNÆS: (tøver lidt får en ide') Må jeg give Dem et råd – hvorfor ikke samarbejde med den nye ejer – jamen, det er vel hans tanke at flytte sin butik over gaden – jamen, den bliver byens førende – han får brug for en førstemand, der kender det gode borgerskab.

SCHWANN: Min livsopgave, den lå i Damernes Magasin.

F 40

Varnæs rejser sig, audiensen er forbi. Schwann rejser sig automatisk.

VARNÆS: De kan jo nå at påtage Dem en ny livsopgave – at føre de fine gamle traditioner videre – kan De ikke se det..?

SCHWANN: Johe – det – joh – det kan der selyfølgelig være noget om.

Varnæs åbner døren.

VARNÆS: Ja, tænk over det, hr. Schwann – vi må jo alle føje os efter tiderne.

F 41

Banklokalet. Bankens personale ser efter ham. Medfølelse. Hr. Stein ryster mismodigt på hovedet, da Schwann (der ikke hilser på bankpersonalet) går ud.

F 42

Gaden. Damernes Magasin. Oberst Hackel kommer marcherende fulgt af to værnepligtige. Standser op og beskuer forfaldet, udsalgsvinduer, pauverheden. Ser op mod 1. sal. Gør tegn til tropperne, at de skal marchere indenfor.

F 43

Arnesens stue. En kuffert opslået på et siddemøbel i stuen. Vicki går til og fra med festlige klædningsstykker, som hun putter ned i forventning om et morsommere liv i hovedstaden. Lytter – En stor kuffert er allerede pakket – Opfatter lydene – stirrer forskræmt mod – –

F 44

Døren. Ind træder obersten, fulgt af de værnepligtige, der er ved at gå ind i stuen.

OBERSTEN: Holdt! Venstre om!... (De bliver stående på dørtrinnet) ... godmorgen Victoria.

Vicki ser på ham.

VICKI: Sig mig – tror I, at I er på efterårsmanøvre?

Obersten ser på kufferterne.

OBERSTEN: Victoria, det glæder mig at se, at du selv har fundet ud af, at du ikke kan blive boende her – – længere.

Vicki beslutsom.

VICKI: Nej, jeg flytter så snart som muligt.

F 45

Obersten ser igen på hendes kufferter.

OBERSTEN: Godt min pige – så kan 58 og 84 måske træde til, straks!?

F 46

Vickis hund spidser ører.

VICKI: Med hvad..?

OBERSTEN: Med at bringe dine ting hjem.

F 47

Vicki begynder at fatte, men ser alligevel uforstående ud.

VICKI: Jamen far...

Obersten tåler ikke modsigelser – gør tegn mod kurvekufferten.

OBERSTEN: 58 – – – 84 – – De kan tage den med det samme.

58 og 84 træder i angrebsstilling mod kufferten så snart deres navne nævnes. Går frem mod kufferten, hanker op.

58 og 84: Javel – hr. oberst.

Vicki protesterer.

VICKI: La' være med det.

F 48

Daisy knurrer.

DAISY: Grrrrrrrrrr!

F 49

De to arme knoldesparkere begynder halvhjertet at fjerne kufferten. Vicki stiller sig i vejen.

OBERSTEN: Fremad!

VICKI: Her er det mig, der giver ordre, – sæt den.

Soldaterne står ved kufferten og ved ikke hvad – – Obersten ser hvast på sit mandskab.

OBERSTEN: Fremad!

F 50

Vicki farer hen og vrider 58's arm, da han holder fast, river hun ham i håret. Giver ham et blåt øje med sin tennisarm. Daisy farer i benet på 84, hvilket blot markeres ved frygtelige hundeangrebslyde. Soldaterne slipper, klumper sig sammen og afventer nye ordrer.

OBERSTEN: Victoria – –? Av!

Vicki mod sin far.

VICKI: Gå din vej.

F 51

Pludselig afbrydelse. På dørtærsklen står dr. Hansen og overskuer slagmarken. Ironisk smilende.

DR. HANSEN: Sig mig, er her krig –?

F 52

Obersten samler sig sammen, ser på de slagne tropper – Olmt – –

OBERSTEN: Træd af!

Soldaterne forlader stuen. Obersten uden hærens støtte er pludselig en træt far, der prøver at finde melodien overfor dr. Hansen. Let forurettet.

OBERSTEN: Ja, jeg kom såmænd bare for at tilbyde Victoria et hjem – – efter dette...

Ser sig rundt.

F 53

Vicki har sat sig med Daisy i skødet.

VICKI: Og jeg vil ikke hjem på kasernen.

OBERSTEN: Vil du hellere på et hjem for forvildede kvinder?

DR. HANSEN: Vicki har måske andre planer.

OBERSTEN: Planer! Vorherre bevares – har hun ikke allerede kastet skandale nok over sig selv – – og mit gode navn og rygte.

VICKI: Dit! Dit gode navn og rygte!?! Når man tænker på dine eskapader hver gang du havde sendt mor på kur.

F 54

Dr. Hansen smiler ved erindringen.

DR. HANSEN: Hm -- ja -- ja...

OBERSTEN: Med mænd er det anderledes...

DR. HANSEN: Hvor ved De det fra -- det er aldrig videnskabeligt bevist.

OBERSTEN: (forsøger at overføre) Din mor var svagelig -- og -- øh -- ingen lystig kvinde.

VICKI: Tror du Albert var særlig morsom?

OBERSTEN: Sådan siger kun en flane om sin nyligt afdøde mand.

VICKI: Men senere kan man godt sige det -- ved du hvad -- jeg hader jeres hykleri.

OBERSTEN: Hvad tror du byen vil tænke?

VICKI: Jeg bliver slet ikke her i byen. -- Jeg tager til København!

Obersten rejser sig, magtesløs og derfor vred.

OBERSTEN: I så fald er du ikke min datter længere -- (går -- vender sig i døren) Har du forstået mig -- jeg slår hånden af dig!

F 56

Vi er stadig i Arnesens stue. Vicki ser på dr. Hansen. Hun er lidt ked af det.

VICKI: Af alle tosser er far den største.

DR. HANSEN: Åh, han er såmænd ikke så slem, han er bare ikke blevet uddannet til at forstå mennesker -- snarere tværtimod, ellers var han vel ikke blevet soldat.

VICKI: Men jeg hadede kasernen -- også alle de geledder og råb og skrig -- og så festerne -- officererne skulle altid danse med mor og mig -- før deres egne koner -- (Appellerer til dr. Hansen) -- det var latterligt -- latterligt og jeg er aldrig blevet opdraget til noget som helst.

Ser sig omkring, på kufferter, huset i opbrud, slår pludselig ud med hænderne, en lille opgivende bevægelse.

VICKI: Og hvad skal der nu blive af mig tror De, jeg kan lære noget, dr. Hansen.?

DR. HANSEN: Jeg ikke bare tror, du kan lære noget, Vicki -- (Vicki interesseret i hans svar) -- jeg tror også, du har gode muligheder for at blive voksen. Vicki, -- tre dråber før sengetid.

Giver hende en lille flaske.

F 57

Vicki rejser sig og går over og lægger armen om halsen på ham. Giver ham et kys på kinden.

VICKI: De bliver den eneste, jeg vil savne..

DR. HANSEN: Åh, mon..?

VICKI: Og så far – en lille bitte smule – – den gamle idiot.

F 58–F 62 Udgår.

F 63

Mads forretning. Ellen kommer ind med skoletaske på ryggen.

Ingeborg med en blok i hånden, ved at optælle varelager og notere nye behov.

ELLEN: Mor...

INGEBORG: Mmm..

ARNOLD: (står ved siden af hende) Og strømper fru Andersen–Skjern – både kødfarvede og grå – hvis De alligevel laver ordresedler.

INGEBORG: Ja, hr. Vinter.

ELLEN: Mor..

INGEBORG: Goddavn, Ellen – hvor er Daniel.?

F 64

Ellen gør tegn mod privaten.

ELLEN: Oppe – mor nu skal du bare høre...

INGEBORG: Ja, Ellen..

ELLEN: I dag henne i skolen, var der en mand, der ville tale med mig.

F 65

Ingeborg urolig.

INGEBORG: Nå, om hvad?

ELLEN: Han spurgte, om jeg hed Ellen..

Ser op, ud gennem udstillingsvinduet.

F 66

Ser Holger ude på gaden.

F 67

Ingeborg distraet nærværende.

INGEBORG: Ellen, stik op til Daniel, så kommer jeg om lidt.

Genner hende. Ellen forsvinder bagud i butikken. Ingeborg stiller sig til at vente på Holger.

F 68

Holger kommer ind gennem forretningens dør. Hun går hen imod ham. Stiller sig foran ham, som for at spærre ham vejen til sin tilværelse.

INGEBORG: Holger, hvad vil du her?

HOLGER: Goddag, Ingeborg, det er snart længe siden..

Ingeborg ser sig tilbage i butikken.

F 70

Arnold ved at ekspedere en kunde, hun møder Arnolds blik, han vender instinktivt hovedet væk.

INGEBORG: Jamen, du kan ikke være her – kom ind – denne her vej.

Hun leder Holger gennem butikken, Arnold ser efter hende. Et par ekspedienter mere vender hovedet efterhånden som fru'en passerer med den mystiske gæst.

F 71

Trappen. Der fører op til privaten. Ved trappens fod står Ingeborg og Holger.

INGEBORG: Hvad vil du så?

HOLGER: Ja, jeg ville se til dig og (mere meningsfyldt) Ellen..

INGEBORG: Ellen har det godt som hun har det.

Holger ser på Ingeborgs mave.

HOLGER: Jeg kan se, at du også har det godt – – på enhver måde.

INGEBORG: Ja. Vi har klaret os – så du kan godt rejse – – igen.

HOLGER: Jeg bor her.

INGEBORG: I Korsbæk??

HOLGER: Ja, jeg har fået en plads på lageret i korn – og foderstofforretningen.

F 72

Ingeborgs bange ansigt.

INGEBORG: Ja men hvorfor her?

HOLGER: Du ved jo hvor svært det er med arbejde – og så ville jeg jo også gerne se Ellen vokse op. Ingeborg, folk som jeg har ikke så mange glæder..

INGEBORG: Ellen er jo adopteret nu – af min mand – det ved du jo.

HOLGER: Han må da kunne forstå.

INGEBORG: Vi kan ikke tale sammen her – du må gå.

HOLGER: Måske kan vi mødes og tale om det. Jeg har et værelse på Banevej.

F 73

Ingeborg har ondt af ham – men er også vred.

INGEBORG: Måske – men du må gå nu – – (åbner bagdøren) – – det er denne her vej..

Nærmest puffer ham ud. Holger vender sig.

Lukker døren fast efter ham. Står lidt og stirrer ud i luften. Går tilbage mod butikken.

F 74

Øverst på trappen. Ellen og Daniel, musestille.

ELLEN: (hvisker) Nu gik han..

DANIEL: Er det ham, der har været i fængsel?

Ellen nikker.

F 75

Grisehandlerens køkken. Katrine står og bokser en franskbrødsdej. Grisehandleren plager hende om penge.

GRISEHANDLEREN: Det er din egen svigersøn, der står bag – og så er du fan'ne så fornæret, at du ikke engang vil tegne nogle aktier – pengene skal sgu sættes i noget, Katrine.

Katrine bokser dej, gør et par stædige bevægelser med hovedet.

KATRINE: Du skal ikke lære mig om penge.

GRISEHANDLEREN: Hvor fanden gør du af dem?

KATRINE: De er i jord – hvis du endelig vil vide det.

F 76

Grisehandleren måber.

GRISEHANDLEREN: Har du gravet dem ned?

F 77

Katrine vender sig og ser på ham.

KATRINE: Hvad tror du?

Ti-øren falder hos grisehandleren.

GRISEHANDLEREN: Ja, det ved jeg sgu ikke – – Har du KØBT jord..?

Katrine nikker, ved at dele dejen op i to brød, som anbringes på en bageplade.

GRISEHANDLEREN:..jamen jord – er jo ikke noget værd i øjeblikket..

KATRINE: Så får man så meget mere for pengene – til senere brug.

Grisehandleren ser undrende på hende.

GRISEHANDLEREN: Altså, hør, Katrine.

KATRINE: Nu skal du ikke plage mere, for der kommer Ingeborg.

GRISEHANDLEREN: Nå – nå! Jamen så skal jeg gå...

F 78

Gårdspladsen. Ingeborg står ud af en bil, som hun kører selv. Grisehandleren til syne i døren.

GRISEHANDLEREN: Nej, Ingeborg! Er det nu tilrådeligt af dig at køre – i din tilstand.?

Ingeborg smiler blegt.

INGEBORG: Ville du hellere have, at jeg havde løbet herud?

Tager ham under Armen og fører ham ind.

GRISEHANDLER: Nej..

INGEBORG: Der er noget, vi må tale om.

F 79

Køkkenet. Døren. – Katrine ser op.

INGEBORG: Dav.

KATRINE: (vagtstomt) Kommer du nu osse om de aktier?

INGEBORG: Hva' ? Nej – jeg kommer fordi Holger er dukket op..

GRISEHANDLEREN: (skarpt) Hvor?

INGEBORG: Her – her i Korsbæk.

F 80

Katrine stadig i aktivitet, har sat det ene brød i ovnen, vender sig.

KATRINE: Hvad siger Mads til det?

INGEBORG: Han ved ikke noget – og jeg ved ikke, hvordan jeg skal få det fortalt – Mads har så meget for tiden – – og...

KATRINE: Og hvad – – det har du vel osse..

INGEBORG: Jamen, det værste er det med Ellen.

GRISEHANDLEREN: Ja... Hvad har det med Ellen..?

INGEBORG: Holger har prøvet at opsøge hende, han siger, han vil se hende..

GRISEHANDLEREN: Nå, det siger han..

INGEBORG: Og det vil Mads aldrig kunne forstå.

GRISEHANDLEREN: JEG skal tale med Holger – – ska' jeg.!

Ingeborg har sat sig ned. Katrine går hen og skænker hende en kop kaffe, stryger hende over håret.

F 81

Lagergården bag Korn- og foderstofhandlen. Holger mellem korn- og foderkagesække. Grisehandleren står ved siden af ham.

HOLGER: Ja, jeg har vel osse lov at holde lidt af min lille datter..

GRISEHANDLEREN: Jatak! Den måde du viser din kærlighed på den kender vi godt – tog du dig nogensinde af hverken Ellen eller Ingeborg, mens du havde dem.?

HOLGER: Vi bliver jo alle ældre – og man har jo trods alt følelser...

F 82

Grisehandleren lurer.

GRISEHANDLEREN: Hvor meget koster dine følelser så i denne omgang?

Holger studser, men lægger så ørerne tilbage, vejrer et tilbud.

HOLGER: Hvad – hvad mener du?

GRISEHANDLEREN: (lige på og hårdt) Du ved jo godt hvad jeg mener – du tænker jo aldrig på andet – hvor meget?

F 83

Grisehandlerens køkken. Grisehandleren ind, ond i sulet. Katrine iagttager ham mens han tager frakken af.

KATRINE: Nå.?

GRISEHANDLEREN: Jeg vil sgu ikke håbe, du har sat alle dine penge i den elendige jord.

F 84

Katrine hænger de aftagne klædningsstykker på plads.

KATRINE: Nej, man skal jo aldrig sætte alt på et bræt, far.

GRISEHANDLEREN: Katrine, du må sgu op med 5000 kroner.

KATRINE: Nå, ville han ha' så meget?

GRISEHANDLEREN: Nja, han forlangte sgu da først ti – men det er da godt man er vant til at handle med svin – så vi endte ved det halve.

KATRINE: Og hvad så?

GRISEHANDLEREN: Ja, det er til at rejse til en anden by og starte noget nyt for.

KATRINE: Ja, ja – så må vi hellere betale.

F 85

Grisehandleren har sat sig, ser på konen – ikke uden respekt.

GRISEHANDLEREN: Du er fan' me ikke let at blive klog på, Katrine – i går da havde du ikke en rød øre til aktier – nu slipper du fem tusinde..

KATRINE: Det er osse noget andet – – – det her, det kender jeg noget til..

GRISEHANDLEREN: Holger, ham vil du altså godt sætte penge i..?

KATRINE: Jeg sætter penge i, at Ingeborg og Ellen kan være lykkelige..

F 86

Mads kontor. Aften. Det banker på døren, Mads der sidder og arbejder, ser op – Ellen og Daniel står i døren.

MADS: Hvad er der børn – jeg har så dårlig tid..

DANIEL: Du har aldrig tid..

ELLEN: Vi har fået karakterbøger..

F 87

Mads lægger pennen til side skubber nogle papirer fra sig. Børnene nærmer sig, hver med sin bog.

MADS: Var mor tilfreds med dem?

Lægger bøgerne, Mads studerer dem.

DANIEL: Vi fik en 25 øre hver.

ELLEN: Til sparebøssen...

MADS: Ja den ser ud til at være vel fortjent – bortset fra – – hvad er det Daniel – – –? Er du sløjet af i regning –?

DANIEL: Det er så kedeligt.

MADS: Det er meget, meget vigtigt, at man lærer at regne – husk på – en dag skal du sidde ved mit skrivebord, så nytter det jo ikke noget, at du kun er nået til den lille tabel... (ser på drengen) ... vel kammerat.

DANIEL: Nej far..

F 88

Mads tager sin portemonnai op. Finder to mønter frem.

MADS: Her er to femogtyveører til – til sparebøsserne, det er også vigtigt at lære at spare – hvis man vil tjene penge, når man bliver stor.

F 89

Børnene nikker – de kender remsen.

ELLEN: (hvisker) Sig det så.

DANIEL: Ved du hvad far? Vi har set ham, der har været i fængsel.

MADS: Hvem –?

DANIEL: Den mand, der hedder Holger – han kom hen til Ellen henne i skolen.

ELLEN: Men frøken Andersen smed ham ud.

F 90

Mads siger ingenting, børnene fatter, at her er noget, ud over det sædvanlige.

DANIEL: Og han har osse været her..

ELLEN: Og talt med mor – vi hørte det selv oppe fra trappen.

DANIEL: Men mor ville ikke tale med ham.

Mads samler sig sammen. Ansigtet tænksomt – først venligt – siden hårdt.

F 91 Udgår.

F 92

Tøjhuset int. Næste morgen. Ingeborg i forretningen. Går rundt og ser butikken efter, gør det lidt mekanisk, fjern og også trist. Undersøger hylder, stativer, tager en smart kjole frem. Hen mod Arnold venlig og stilfærdig.

ARNOLD: Skulle vi ikke have denne her i vinduet i stedet for den grå dragt?

INGEBORG: Jo – jo. Det er en god ide'

Vender sig nervøst da døren går op til Mads kontor.

F 93

Mads kommer til syne i frakke og hat.

INGEBORG: Jamen går du – hvor skal du hen.?

MADS: Bare et ærinde – jeg kommer igen om en time.

F 94

Korn- og foderstofforretningen. Porten. Mads går ind igennem den. Holger står på den anden side af porten. Studser, venter at Mads skal henvende sig.

Mads ser på ham, men går lige forbi ham.

F 95

Holger kigger efter ham.

F 96

Mads går ind på kontoret, der ligger over gården.

F 97

Holger ubehagelig til mode. Begynder at stable sække.

F 98

Et kvarter senere. Vi ser at tiden er gået, fordi de fleste sække er stablet nu.

F 99

Døren åbnes – Mads kommer ud.

F 100

Holger trækker lidt tilbage fra den vej Mads vil passere.

F 101

Mads ser hverken til højre eller venstre, passerer Holger, går ud gennem porten, lukker den. Holger har fulgt ham med øjnene. Farer sammen ved stemme bag sig. Ung kontorist kalder på Holger.

KONTORISTEN: Holger Jørgensen – De skal ind til chefen.

F 102

Chefens kontor.

Det ligner mere et værkførerkontor end et direktørkontor. Chefen selv ser ud til selv at kunne hanke op i en sæk, hvis det skulle være.

CHEFEN: (langsom i det) Ja – Jørgensen...

Holger står foran skrivebordet. Siger ingenting.

CHEFEN: De kom jo her på prøve.. (roder lidt forlegent i sine papirer)..men jeg er desværre nødt til at sige, at vi må skilles igen.

HOLGER: Hvorfor, hr. Olesen – har jeg ikke...?

CHEFEN: Der er ingen, der har klaget på Deres arbejde, det er ikke det – men...

HOLGER: Men..?

CHEFEN: Ja, det ser desværre ud til, at vi kan klare os med én mindre – og det må vi jo agte på i disse tider – det forstår De nok, ikke.?

HOLGER: Ja – men hvad så – hvad skal jeg så?

CHEFEN: Og der er heller ikke noget andet arbejde at få her i byen.. (Ser fast på ham)..forstår De – ja, det er hårdt, men til gengæld, så har jeg det her til Dem.

Holder en konvolut frem.

F 103

Holger stirrer på kuverten, der kan indeholde hvad som helst – i hans situation.

HOLGER: Hvad er det?

F 104

Chefen letter selv kuverten, den er ikke tilklæbet.

CHEFEN: Ja det er – hvis De vil se – det er ligesom sådan en slags plaster på såret – her er en enkeltbillet til Canada – og en sum penge, De kan bruge indtil De kommer derover.

Anretter de forskellige sager på bordet.

CHEFEN: Her har vi en annonce fra de canadiske imigrationsmyndigheder, at der er garanteret arbejde til alle indvandrere derovre – ja det er i Canada – gid det var så vel her... (Samler det hele sammen igen, stikker det i kuverten, overrækker den til Holger)..og ugelønnen den kan De hente inde hos frk. Sørensen – der er lagt besked.

F 105

Holger fortumlet, men veg som han er vælger han at drive med strømmen til Canada. Går mod døren.

HOLGER: Så tak...

Chefen ser op.

CHEFEN: God rejse, Jørgensen – så hurtigt som muligt...

F 107 Udgår

F 108

Stationen – Københavnertoget. 2. klasses vognen. Vicki i et nedrullet vindue med Daisy på armen. Hun har også en buket blomster. Nedenfor vinduet står Dr. Hansen og Elisabeth.

VICKI: Hvor er de smukke. (om blomsterne)

Holger stiger op i en 3. classes vogn med en kuffert.

Togfløjte høres.

VICKI: Så farvel da.

ELISABETH: Farvel Vicki – og held og lykke.

VICKI: Også til Dem, frk. Elisabeth.

DR. HANSEN: Hvad med mig?

VICKI: Ork, De klarer dem nok endda.

Toget begynder at køre. Doktoren og Elisabeth vinker. Vicki i vinduet. Råber:

VICKI: Jeg kommer tilbage når jeg er blevet voksen.

Toget passerer. Ved et vindue på 3. klasse står Holger og kigger ud. Ubevægelig og alene.

F 109

Mads stue. Mads og Ingeborg ved aftenkaffen, han med Tidende. Hun strikker børnebukser, ser over på ham.

INGEBORG: Mads..?

F 110

Mads lader avisen synke, ser på hende.

MADS: Ja!

F 111

Ingeborg strikkende med øjnene på arbejdet.

INGEBORG: Der er noget vi må tale om..

Går i stå, afventer et spørgsmål.

MADS: Hvis det er om Holger – – så..

INGEBORG: (afbryder) Vidste du..?

MADS: Det skal du ikke bekymre dig mere om.

INGEBORG: Jamen han er jo – – –

MADS: Ikke mere. Ham får du og Ellen ikke at se igen...

INGEBORG: Jamen, hvordan Mads?

MADS: Du skal bare stole på mig – og vi vil heller aldrig mere tale om ham.

Mads tager avisen op, læser videre.

F 112

Ingeborg lader strikketøjet synke, lægger hænderne i skødet, kigger på Mads – bliver pludselig lidt bange for ham.

F 113

Postgårdens restaurant. Kristen sidder alene ved et bord. Der høres en klapsalve. Tjener Olsen kommer med en porcelæns-kande kaffe til ham.

KRISTEN: Hvad er der los, derinde?

TJENER OLSEN: Det er hende forfatterinden Frida Fogt. Hun syntes, kvinder skal arbejde. Skænker hans kaffe, mens han ryster opgivende på hovedet.

F 114–F 117 Udgår.

F 118

Udenfor salen. Publikum kommer ud, konsulinden op på siden af Elisabeth.

KONSULINDEN: Mage til sludder.

ELISABETH: Synes De? – Hun sagde da meget, der var rigtigt! Hvorfor skal kvinder være afhængige af mænd?

KONSULINDEN: Arbejde! Som om hjemmets kvinder ikke har nok at gøre.

ELISABETH: Nogen har, men...

KONSULINDEN: Og når man ser ud som hende, så har man ingen chancer for at blive gift...

ELISABETH: Nårh..

KONSULINDEN: ... og så bliver de sådan – – som Frida Fogt.

F 119

Ung kvinde, der har hørt hvad konsulinden siger, stikker sit ansigt frem, ser ind i øjnene på konsulinden.

UNG KVINDE: Hvordan tror De egentlig selv, De ser ud..?

Forsvinder. Konsulinden målløs – dog kun et øjeblik.

KONSULINDEN: Har man hørt mage – (direkte til Elisabeth) Hvad er det efterhånden for mennesker, der kommer her på Postgården.?

F 120

Postgårdens restaurant. Kristen sidder ved et bord med sin kaffe – nogle af damerne fra mødet passerer forbi – han ser på dem – får øje på Elisabeth, der også ser ham.

KRISTEN: Tja, her sidder jeg stadig og venter – år efter år – (galgenhumoristisk) Tak fordi du kom.

Rejser sig, trækker en stol frem, anviser hende plads.

ELISABETH: Jeg kom slet ikke – jeg var ved at gå.

Sætter sig alligevel.

KRISTEN: Fra mig – – nu igen..

ELISABETH: Fra kvindesagsmødet.

F 121

Kristen morer sig.

KRISTEN: Er du osse en af døgnets flaner, – rendt fra bog og nål..

ELISABETH: Hm – det er jeg vel.

KRISTEN: Hvad siger så den konservative folketingskandidat?

ELISABETH: Åh.. Jørgen – han har vist sit..

Kristen gør tegn til en tjener, at han skal bringe Elisabeths kaffe. Vil gerne holde på hende.

KRISTEN: Jeg så dig i formiddags – med dr. Hansen.

Kaffen ankommer, bliver skænket. Elisabeth rører tænkstomt rundt i koppen.

ELISABETH: Ja – vi havde fulgt Vicki – øh.. fru Arnesen til toget – hun er flyttet til København.

KRISTEN: Åh ja – ja herregud... Ja, hun fik jo da en lille sum penge ud af det.

ELISABETH: (ikke for begejstret) Så har hun den der unge ven – Aage Holmdal.

Kristen forbavset.

KRISTEN: Åh ja, Holmdal junior – ja ham kender jeg godt. Han skal jo giftes med højesteretssagfører Østers datter.

F 122

ELISABETH: Det har han vist glemt at fortælle Vicki

KRISTEN: Ja. Det er synd for hende.

ELISABETH: Hvorfor det? Hun klarer sig sikkert bedre uden ham.

KRISTEN: Og hvad med dig – klarer du dig også bedre – alene?

ELISABETH: Jeg klarer mig.

KRISTEN: Med egen lejlighed...

ELISABETH: Hmm. Eget klaver.

KRISTEN: Også med os, hva'?' Elisabeth! Se på mig!

ELISABETH: Det er så svært. Der sker hele tiden noget, som gør det værre – som nu det med Arnesen.

KRISTEN: Årh! Alt det familievrøvl! Vi befinder os jo ikke i Romeo og Julies tid! Og vi er jo ved Gud i himlen heller ikke 15 år, vel?

ELISABETH: Nej! Det tør siges!

KRISTEN: Og Korsbæk er ikke Verona!

ELISABETH: Næ, –og heller ikke verden udenfor!

KRISTEN: Elisabeth, nu kan jeg give dig en tilværelse som er ligeså god som din søsters!

ELISABETH: Min søsters! Åh herregud!

KRISTEN: Nåja, så bedre! Sig hvad du ønsker, sig, hvad du vil ha' jeg skal gøre! Nu! For altid!

ELISABETH: Nu?

KRISTEN: Ja nu!!

ELISABETH: Du kan bestille mig et stykke med ost – jeg er hundesulten.

KRISTEN: (sukker)

F 123 Udgår

F 124

Tøjhuset int. Formiddagsaktivitet. Schwann kommer ind, i sit bedste tøj, under armen bærer han et bundt modehæfter, bevæget, vel forberedt. Da alle ekspedienter er optaget ser han sig godt om, kniber i nogle stoffer. Rynker på næsen. Ser på stangtøjet, stikker næsen i vejret.

F 125

Prøveværelsets bølgende forhæng. Arnold kommer til syne, i færd med at rede sit hår på plads og bringe jakken i de rette folder. Studser, da han ser hr. Schwann, er mere forvirret end ellers.

ARNOLD: Hr. Schwann – hvormed kan jeg tjene Dem – det var en overraskelse...

HR. SCHWANN: Ja, det ville man jo have forsvoret – men tiderne har jo ændret sig, Arnold..

ARNOLD: Og hvordan går det så, hr. Schwann?

SCHWANN: Jo tak – jeg har det udmærket, mit helbred har der jo aldrig været noget i vejen med – i 42 år har jeg kun haft fire sygedage – det er mere end man kan sige om nutidens unge, der

lægger sig, bare de nyser – og nu taler de jo også om, at de vil til at have 14 dages sommerferie om året – jamen har man da kendt mage – hvis den gamle konsul..

Holder inde – måber.

F 126

Ud fra prøveværelset svanser den unge dame, Arnold dyrker. Går hen forbi Arnold. Siger i farten:

ARNOLDS PIGE: Vi ses klokken 8.

Arnold nikker. Schwann målløs, tænker stadig på gamle dage – Arnold lidt genert.

ARNOLD: Ja – undskyld hr. Schwann – De ønsker?

SCHWANN: Hvis De vil være så venlig at introducere mig hos Deres chef.

F 127

Mads kontor. Mads og Kristen i samtale. Arnold ind.

MADS: Ja! Ja hr. Vinter.

ARNOLD: Der er en herre i butikken, han vil gerne tale med chefen.

MADS: Er det ikke noget min kone kan klare?

ARNOLD: Det er hr. Schwann – førstemanden fra den anden side af gaden – – ham der blev kompagnon..

KRISTEN: Tror du ikke, det er bedre jeg går

MADS: Jaså – jo – så må han hellere komme ind. (til Kristen) Vi må tage det her bagefter..

Kristen rejser sig, samler nogle papirer sammen og går ud. Arnold forsvinder.

F 128

Hr. Schwann kommer ind. Mads rejser sig høfligt.

MADS: Goddag hr. Schwann – ja vi har jo tit nikked til hinanden – Vil De ikke tage plads.?

Schwann, der aldrig har gjort andet end at slå med nakken, accepterer denne udlægning.

SCHWANN: Goddag hr. Andersen-Skjern – jeg har jo hidtil kun iagttaget Deres forretning på afstand – men nu er jeg her.

MADS: Ja minsandten – (griber kassen) En cigar?

Schwann tager cigar, Mads tænder høfligt, afventende.

MADS: Ja, nu er De her.

SCHWANN: Ja med al respekt – jeg kommer for at tilbyde Dem min assistance.. (tager hul på en tale, han tydeligt nok har indøvet hjemmefra. Breder modebladene ud.) ..som De ser har jeg holdt mig nøje orienteret om moden og damernes smag gennem de sidste 42 år, og så da jeg hørte det var Dem, der agtede at re-etablere Damernes Magasin som en butik for de bedste kunder her i byen, så regnede jeg med, at De ville få brug for en mand med nøje kendskab til denne specielle kundekreds. – Jeg stiller mig til Deres rådighed, hr. Andersen–Skjern.

F 129

Mads har iagttaget ham med et venligt og interessant lille smil.

MADS: Jeg er glad for at høre Deres tilbud. Under andre omstændigheder ville jeg også med glæde have accepteret det, men...

SCHWANN: Men..?

MADS: Desværre vil Damernes Magasin ikke genopstå.

SCHWANN: Jamen har De ikke købt ejendommen?

MADS: Jo, men til andet formål hr. Schwann.

SCHWANN: Til.. Til hvad?

MADS: Ja, det er faktisk ingen hemmelighed fra i eftermiddag, hvor vi averterer aktietegningen – – der skal være en bank..

F 130

Hr. Schwanns ansigt antyder, at han imødeser verdens undergang.

F 131

Butikken. Fru Violet kommer ind og stiler hen mod Arnold. Ser mod kontoret hvor Mads kommer til syne med Schwann, der skal følges ud. Da de passerer siger Violet.

VIOLET: Goddag hr. Schwann.

F 132

Tøjhuset int. Hr. Schwann er rystet, han ser hende ikke, han stirrer lige frem, nikker blot, da Mads venligt bukker farvel.

F 133

Fru Violet ser fra den ene til den anden. Lægger derefter en pakke foran Arnold.

VIOLET: Her er så dit vasketøj.

ARNOLD: Tak skal du ha'

VIOLET: Ja, du kommer jo ikke selv hjem og henter det...

ARNOLD: (undvigende) Århrrrr..

VIOLET: Ja om jeg forstår dig, Arnold – at du ikke hellere vil komme hjem på dit dejlige værelse, end i det hummer du har fundet – du er også allerede blevet tyndere – hvem giver dig mad.?

ARNOLD: Ikke her mor – ikke nu!

VIOLET: Det er det tarvelige pigebarn.

Arnold drejer om på hælen, går hen mod en ventende kunde.

F 134

Fru Violet stirrer magtesløst efter ham. Går ud af butikken.

F 135

Åen. Hr. Schwann står og stirrer ud over de grumsede vande.

F 136

Fru Violet kommer gående på stien. Ser ham.

VIOLET: Hvad er der i vejen, hr. Schwann?

Går op på siden af ham.

VIOLET: Hvorfor står De her?

F 137

Det rykker i Schwann.

SCHWANN: Det er jo forbi, alt sammen.

VIOLET: Sådan noget må De ikke sige.

SCHWANN: Jo. Det var bedre man lå dernede, ligesom alle de andre – der er døde. Chefen – tømmerhandleren – købmand Munk – og den store isenkræmmer – udryddet af onde kræfter, fru Violet.

VIOLET: Det er tiden, der har udryddet dem, hr. Schwann.

SCHWANN: Tiden ja – også mig.

Violet tager fat i hans arm og prøver at hale ham væk.

VIOLET: Sådan nogen som os, hr. Schwann – vi dør ikke af det, som de andre, der har prøvet at være rige. Vi der aldrig har ejet så meget – for os gør det ikke så stor en forskel.

SCHWANN: Det kan De sige, fru Violet – og De har Arnold.

F 138

De er begyndt at gå henad stien. Violet med et tag i Schwanns arm.

VIOLET: Arnold er flyttet – jeg har også mine sorger. Han vil hellere bo på et hummer – for at føje med det simple pigebarn.

Hr. Schwann er pludselig vendt tilbage til livet.

SCHWANN: Ja, den lille næsvise tøs henne fra frisøren – Gud vare min mund – men tror De ikke jeg så hvordan først Arnold og så hun kom ud fra prøveværelset med deres klæder og frisure i uorden – men den slags kunne man jo vente i DEN butik – havde det været i Damernes Magasin mellem ordentlige mennesker, så kunne den slags ikke passere.

F 139

Banken ext. En stribe alvorlige biler deriblandt Jørgens. Fire–fem sorte mappemænd kommer ud og fordeler sig i bilerne, dystert.

F 140

Banken int. Personalet skutter sig uroligt, ser ud mod de bortdragende.

F 141

Varnæs kontor. Varnæs skænker i to glas. Jørgen står og afventer hiverten. De tager hver sit glas – Varnæs drikker ud.

VARNÆS: (det trængte han til) Åhhh.

Jørgen sætter sig.

JØRGEN: Sikke et møde – hva’

VARNÆS: Og de gav mig hele skylden – en bankdirektør der ikke ved, hvad der foregår i hans by...

JØRGEN: Ja. Det er sgu osse din egen skyld du! Du skulle bare have kvalt den opkomling i starten...

VARNÆS: Jeg nægtede ham jo støtte første gang da han kom.

JØRGEN: Netop – havde han lagt sine forretninger her, du – så var det aldrig sket.

VARNÆS: Dengang var der jo hensynet til Arnesen – for eksempel.

JØRGEN: Ja! Det hjalp jo fedt..

VARNÆS: Jeg kendte jo heller ikke den mand.

JØRGEN: Nej netop! Så meget mere grund var der til at vogte på ham.

F 142

Varnæs fylder sit glas igen. Elendig, han er ikke vant til den slags. For at tale om noget andet – –

VARNÆS: Og hvordan går det med dig – glider det?

JØRGEN: Minna er ikke til at snakke med i øjeblikket – hun falder vel til ro.

VARNÆS: Er hun på Postgården?

JØRGEN: Hva'?' Nej, hun er hjemme.

VARNÆS: Ja, Maude venter jo med middag.

JØRGEN: Ja du. Men jeg bliver faktisk nødt til at køre med det samme. Du må bare hilse, ikke.?

VARNÆS: Tror du ikke snart, du skulle ta' det lidt med ro?

JØRGEN: (irriteret) Lad nu mig om det. Fejlen ved dig det er, at du tror sgu alting, det er så enkelt.

Jørgen rejser sig, tager hat og frakke på.

F 143

Varnæs ser efter ham. Skænker sig et glas til.

F 144

Varnæs køkken. Laura står og gør en kylling i stand. Maude kommer ned.

MAUDE: Vi bliver altså 6. Min søster kommer til middag. Og min svoger.

LAURA: Det har herren fortalt.

MAUDE: Jeg tænkte, vi lige kunne snakke om, hvad vi skulle ha'.

LAURA: Nu?? Det har jeg ordnet. Det skal fruene ikke ta' sig af. Det bliver aspargessuppe og kyllinger og savarinkage.

MAUDE: Min søster, hun plejede jo altid at..

LAURA: Ja. Det var om morgenen.

MAUDE: Det var netop det, jeg tænkte.

Hvis De hver morgen kom op i soveværelset, så kunne vi sammen gennemgå indkøbene.

LAURA: Fruen skal bare sove så længe fruene kan.

MAUDE:

Jamen husholdningsregnskaberne..?

LAURA: Det har jeg lagt op til bankdirektøren, efter at frøkenen er rejst.

MAUDE: Nå! Jamen han har jo så meget...

LAURA: Det har vi jo alle sammen.

Agnes på vej op med service.

AGNES: Hvis fruene lige vil flytte sig lidt!

MAUDE: Undskyld! Ja – ja... Jeg ville jo bare...

LAURA: Hvis jeg må give fruene et godt råd: Så gå ind i stuen. Herude får man bare fedt i håret.

MAUDE: Åh!

F 145

Varnæs dagligstue. Agnes dækker bord. Maude kommer ind. Man hører, at døren smækker med et brag. Varnæs ind. Tydeligt beruset – totalt groggy..

VARNÆS: Godaften.

MAUDE: Åh! Nej. – Hvor er Jørgen?

Varnæs styrer over mod karafle.

VARNÆS: Til helvede med Jørgen.

F 146

Maude ser på ham.

MAUDE JAMEN, Hans Christian – hvad er det dog for et sprog – og middagen.?

F 147

Varnæs står med et glas i hånden, ikke støjende, knap nok svajende. Ser på hende.

VARNÆS: Til helvede med middagen.

F 148

Maude ser på glasset i Varnæs hånd.

MAUDE: Jamen mødet – hvordan gik mødet?

VARNÆS: Til helvede med mødet..

MAUDE: Nej.. Jamen sådan skal du da ikke snakke til mig...

Han har pludselig svært ved at finde balancen. Tager sig sammen.

VARNÆS: Til helvede.. Hvis du vil have mig undskyldt.

Forlader stuen mod soveværelserne.

F 149

På vej mod soveværelset møder han Elisabeth i entreen.

ELISABETH: Godaften.

VARNÆS: Mine damer..

På vej op, er han ved at snuble på trappen.

ELISABETH: Men dog..

Maude og Elisabeth ser på hinanden. Maude forfærdet. Elisabeth medfølelse.

MAUDE: Det er forfærdeligt – Elisabeth – han var beruset.

ELISABETH: Det har han måske haft behov for..

F 150

Maude vredt mod søsteren. Springer op.

MAUDE: Og det siger DU – du som kommer sammen med de mennesker – jeg forbander den dag, de kom til byen – alt – alt det er deres skyld.

ELISABETH: At hvad?

MAUDE: At intet er, som det var. Hvad er dog sket med os, Elisabeth? Hvorfor skal jeg straffes? Jeg synes dog altid, jeg har gjort, hvad man ventede af mig.

ELISABETH: Det er måske fejlen.

MAUDE: Jeg viste i hvert fald familien det hensyn at gifte mig ordentligt! Hvis jeg havde været..

ELISABETH: Hans Christian er et udmærket menneske.

MAUDE: Hvis jeg havde været ligesom du og bare gjort som det passede mig, så...

ELISABETH: Hvad så?

MAUDE: Ja, hvad tror du?

ELISABETH: Havde du så giftet dig med Ernst?

MAUDE: Dengang var han jo bare tegnelærer...

ELISABETH: Tænk, hvis du var sprunget ud på det dybe dengang.

MAUDE: Jamen, det turde jeg ikke. – Ser du stadig ham?

ELISABETH: Det kan jeg jo ikke undgå, her i Korsbæk.

MAUDE: Så... vidste du vel også besked om alt det der med banken.?

ELISABETH: Det anede mig.

MAUDE: Og du! Du holder med dem, ikke?

ELISABETH: Maude!

MAUDE: Jeg går i seng.

Styrter ud – knalder døren efter sig.

F 151 Udgår

F 152

Køkkenet. Laura hidsig ved gryderne.

LAURA: Her laver man mad til seks – så kommer overretssagførens frue ikke – så kommer han ikke – og så går herren i seng – og så smider fru en sig...

Agnes emsig, her sker der endelig noget.

AGNES: Og han har lagt sig i gæsteværelset – hvis ikke fordi det var herren – så ville jeg sige...

LAURA: (skarpt) At hvad!?

Agnes griber en anretning til Regitze og Elisabeth. Går mod spisestuen. Vender sig i døren.

AGNES: ... at han havde en ordentlig fjer på.

LAURA: Kan du så vare din mund – og passe dit eget – som om du var for køn.

F 153

Spisestuen. Ved det store dækkede bord sidder Regitze på den ene side, Ulrik på den anden, og Elisabeth for bordenden. Der er rødvin i Elisabeths glas fra en karaffel, der står ved hendes kuvert. Børnene drikker rød saftvand i glas fra en hvid porcelænskande. Deres øjne mødes. Elisabeth ser, at Regitze er usikker og utilpas. Tager sig sammen og løfter sit glas. Skærer tænder som i hilseritualet.

ELISABETH. Må jeg hilse på Dem, fru Fernando Møghe – og på Dem, oberst Hackel?

REGITZE: (også med tandskærersmil) Skål fru konsulinde Holm.

ULRIK: Må jeg ikke rætunere?

De drikker, løfter igen glassene mod hinanden, skærer tænder. Elisabeth løfter i farten (af bitter erfaring fra tidligere) kanden inden Ulrik og Regitze skåler. De sætter glassene. Ler sammen. Frimureriet mellem dem letter stemningen.

F 154

Varnæs kontor. Stein står foran Varnæs, der sidder ved skrivebordet. Overrækker direktøren en række papirer til underskrift. Det banker på døren. Stein vender sig. Varnæs ser mod døren, hvor konsul Holm kommer til syne ved siden af en anden herre. Varnæs rejser sig.

VARNÆS: Ja.. KONSUL Holm.?

KONSULEN: (Jovial, strør allerede sand på)

Ja, undskyld, Hans Christian – vi gik lige ind.

Stein samler sine sydfrugter og stryger ud.

KONSULEN: Det er Bernhard Lund fra hovedbestyrelsen.

VARNÆS: (ikke rigtig med) Må jeg spørge – hvilken hovedbestyrelse?

KONSULEN: Det glemte jeg – partiets – Fabrikant Lund er kommet fra København.

VARNÆS: Javel... Vil d'herrer ikke sidde?

F 155

Varnæs viser plads

KONSULEN: Tak.

VARNÆS: Jeg formoder, det drejer sig om et bidrag til valgfonden..?

Konsulen tørrer sveden af panden.

KONSULEN: Næh – gid det var så vel, hva' Bernhard – næh, vi kommer i anledningen af – øh – ja det er sgu ikke så nemt hva'..

Bankdirektør Varnæs – vi er blevet enige – – Ja, vi er blevet enige om at tale med dig om din bror.

VARNÆS: Om Jørgen?

KONSULEN: Overretssagføren ja – vi satte jo store forventninger til ham da vi i sin tid bad ham om at overtage repræsentationen for partiet her i kredsen.

VARNÆS: Ja?

KONSULEN: Ja, men nu er han på vej ud i noget, vores vælgere ikke vil have.

VARNÆS: Hva' – hva' mener De?

KONSULEN: Jo, ser De.. Ja, for at sige det som det er. En konservativ folketingskandidat kan ikke have kludder i sit ægteskab, og Lund her siger at...

VARNÆS: At hvad?

LUND: Ja, det er trist...

KONSULEN: Ja, jeg spytter ud. Det er almindeligt kendt, at det knager på grund af et eller andet fruentimmer. Og Jørgens kone er jo datter af et af partiets gode støtter i Århus. Hvis de nu skal skilles..

VARNÆS: Ja, det er beklageligt, men hvad skal jeg..?

KONSULEN: Du er den ældste, Hans Christian – du må kunne forklare Jørgen at vi – ja, vi kan jo alle ha' vort – men vi har det sgu i dølgsmål – så gammel er han vel blevet..

LUND: Vort parti står jo vagt om familien!

VARNÆS: (mat) Ja, jeg skal se hvad jeg kan gøre.

F 156

Kroen ext. Hvor Jørgen holder dame. Gittes vogn holder udenfor. Varnæs vogn kører op.

F 157

Restauranten. Gitte ved et bord. Ser mod døren.

F 158

Varnæs ind. Hen mod hendes bord.

F 159

Hun nikker til ham. Har siddet med en sherry.
Viser ham plads.

VARNÆS: Tak.

F 160

Varnæs forlegen, sætter sig nølende, ikke i sofaen overfor, men på kanten af den yderste stol.

VARNÆS: Ja, vi har jo mødt hinanden før – her.

F 161

Gitte morer sig. Læner sig frem.

GITTE: Åh ja, – det lille familiemøde.

VARNÆS: Ja, jeg synes det var mere diskret end i København.

GITTE: Jeg er sikker på, De trænger til et glas sherry...

Afventer ikke svar, smiler indforstået til tjeneren i det fjerne.

GITTE: ... et glas sherry til den herre.

F 162

Varnæs ser på hende, usikker ved mødet med hendes sikkerhed.

VARNÆS: Ja, der kommer jo ikke så mange herude på denne tid af året – det var pænt af Dem at køre så langt..

GITTE: (sødt) Sig ikke det – jeg kender jo turen...

Lægger hånden på hans arm.

GITTE: ... og jeg er så vanvittig spændt på, hvad det er, vi skal snakke om..

F 163

Elisabeths stue. En elev der slet ikke er umusikalsk, spiller færdig.

ELISABETH: Det var godt, Trine. Du bliver dygtigere og dygtigere – det kan du godt hilse og sige hjemme.

Eleven knikser, samler noder sammen.

F 164

Elisabeth følger ud. Åbner døren. Da eleven forsvinder nedad trappen kommer dr. Hansen op.

ELISABETH: Åh, er det Dem, dr. Hansen?

Dr. Hansen mod døren.

DR. HANSEN: Jeg ville spørge om De gav en kop jordemorkaffe – eller..?

Ser efter eleven.

ELISABETH: Nej, det var den sidste elev – kom bare ind.

DR. HANSEN: Tak!

ELISABETH: Farvel, Trine. Vi ses på onsdag.

F 165

Dr. Hansen følger hende ind i lejligheden.

Han har det ”radikale hoforgan” – Politiken i jakkelommen.

ELISABETH: Hvis De kan vente lidt, kan De endda spise med.

Går hen og rydder op omkring klaveret.

DR. HANSEN: Det kommer an på, om patienten vil lade mig i fred – jeg har en fødsel i gang ovre på sygehuset.

ELISABETH: Man har da lov at håbe.

F 166

Dr. Hansen sætter sig.

DR. HANSEN: Det er Deres egen skyld jeg kommer sådan i tide og utide...

ELISABETH: (smilende) Nå –?

DR. HANSEN: Af alle byens stuer er det her den hyggeligste.

Det ringer på døren.

ELISABETH: Et øjeblik.

Elisabeth forsvinder ud. Dr. Hansen ser efter hende.

ELISABETH: Er du også der? Kom indenfor.

F 167

Elisabeth ind, fulgt af Kristen. Dr. Hansen ser op – –
Kristen træder ind i stuen i hælene på Elisabeth. Han medbringer en violinkasse.

KRISTEN: Er det her, flinke, unge elever kan modtage undervisning i violinspil?... Ha! Siger du også... (vendt mod dr. Hansen) Åh goddag... som De ser må jeg trænge mig ind under alle mulige påskud..

*ELISABETH: (smilende, hovedrystende)
Vil du have kaffe?*

KRISTEN: Gerne – tak, tak – hvis jeg lige må ha' lov til at lægge mit kostbare instrument her, så.. så længe.

F 168

Kristen lægger kassen på bordet, åbner den, fremdrager en rød rose og en flaske champagne.

ELISABETH: (til dr. Hansen) Han er ikke rigtig klog.

KRISTEN: Hun sigter til min vedvarende belejring – nu har den osse stået på i to år.

DR. HANSEN: Jeg har belejret Elisabeth i ti år, aldeles uden held – måske skulle jeg gå over til lignende metoder – jeg kan slå Dem til hver en tid, unge mand – jeg spiller cello.

F 169

Elisabeth ser på flasken.

ELISABETH: Champagne – på en almindelig onsdag.

DR. HANSEN: Hr. Andersen–Skjern skal måske fejre, at han er blevet bankdirektør..?

ELISABETH: (stivner en anelse) Åh ja – det er sandt..

Lidt trykket stemning. Telefonen ringer.

F 170

Elisabeth har taget telefonen.

ELISABETH: Hallo!

DR. HANSEN: Det er nok sygehuset.

ELISABETH: Ja – ja.

DR. HANSEN: Så er der ingen fare for at barnet går i sin mor igen.

ELISABETH: (nikker bekræftende) Ja – ja – – det skal jeg sige...

F 171

Elisabeths stue. Dr. Hansen har taget sine ting – på vej ud.

DR. HANSEN: Tak for kaffe.

ELISABETH: Det var så lidt.

DR. HANSEN: Jeg ringer, når der er noget at fejre – (vender sig i døren).. Det er nemlig Dem, der skal være onkel – unge mand.

F 172

Kroen int. Varnæs overfor Gitte – stadig på kanten af sin stol.

VARNÆS: Nu har jeg forklaret Dem, hvordan landet ligger – det er yderst pinligt for mig..

GITTE: Det skal De slet ikke tænke på, men hvad vil De have, at jeg skal gøre ved det. Hvis han nu kan lide at være sammen med mig..?

VARNÆS: Måske kunne De forklare ham, at hans position står på spil, til gengæld, så skal vi, familien, strække os vidt..

GITTE: (sødt smilende) Vidt – hvordan..?

VARNÆS: Jeg vil foreslå, at De selv stiller med et forslag – som vi kan tale om.

Gitte ser på ham på grænsen af medfølelse.

F 173

Elisabeths stue. Kristen og Elisabeth godt nede i champagneflasken. Kristen drejer sit glas.

KRISTEN: Tja, så fik Mads sin dreng.

ELISABETH: Ja det var jo det – det skulle være – siger du.

KRISTEN: Mads, han får alt, hvad han ønsker sig – men jeg – – – den stakkels lillebror, bare går og har et eneste ønske...

ELISABETH: Som ikke kan blive opfyldt nu – kan du godt forstå, ikke?

KRISTEN: Men senere..?

Elisabeth fordeler det sidste af flasken i de to glas. Ser over på ham, der er et løfte i hendes bemærkning.

ELISABETH: Måske...

F174

Varnæs spisestue. Varnæs sidder og indtager sin morgenmad. Maude overfor, Regitze på sin plads. Ulrik overfor. Han drikker sin mælk ud og rejser sig.

ULRIK: Tak for mad.

Ulrik spæner ud af døren – vender sig – løber lidt tilbage – råber:

ULRIK: Ved I hvad – Daniel har fået en lillebror!

REGITZE: Han skal hedde Erik.

F 175

Der går et smerteligt drag over Varnæs ansigt – tømmermænd.

VARNÆS: Behøver du at råbe så højt?

MAUDE: Din far har været til et meget strengt møde til langt ud på natten.

F 176

Morgenbordet fortsætter.

REGITZE: (hvisker) Han skal hedde Erik.

MAUDE: Hvem..?

REGITZE: (med mad i munden)

Daniels lillebror.

MAUDE: Derfor behøver du vel ikke at snakke med mad i munden – er det noget, I lærer ovre hos Daniel.?

F 177

Maude giver samtalen en drejning.

MAUDE: Jeg mødte den lille hr. Schwann i går – han går med regninger.

VARNÆS: Ja, han er blevet opkræver.

MAUDE: Nå! Men er det noget man kan leve af?

VARNÆS: Gennem banken har jeg også skaffet ham et par legater – og han har fået logi hos danselærerinden – hvad er det nu hun hedder.?

REGITZE: Fru VAJOLET – hun er sød.

MAUDE: Ja. Stik nu af, ikke. Du skal vel i skole i dag..

Regitze stryger ud af stuen.

Maude standser hende.

MAUDE: Hov, hvad er nu det.?

F 178

Regitze vender sig og siger rutinemæssigt:

REGITZE: (nej) *Tak for mad.*

F 179 Forældrene ser hende løbe ud. Maude bristefærdig af nysgerrighed. Varnæs træt efter natten, som vi ikke rigtig ved det sidste om.

MAUDE: *Nå, hvordan gik det så – det blev sent – hva' .?*

VARNÆS: *Ja, det trak ud.*

MAUDE: *Var hun til at tale med – kvindemennesket?*

VARNÆS: *Hvem? – Joh – ja – hun var faktisk meget rimelig – og ikke uinteressant.*

MAUDE: *Hvad mener du med det –? (venter på svar) Hvad forlangte hun?*

VARNÆS: (stadig ikke så nærværende)
For hvad?

MAUDE: *For at op give Jørgen – så vi kan få ordnet – – – hele den historie.*

VARNÆS: *Hun havde vist lyst til at komme en tur til Amerika, med det nye skib – det er Queen Mary, ikke – så det ender det nok med.*

MAUDE: *Ender –? – Jamen så kommer hun jo tilbage igen.*

VARNÆS: *Ja, den tid, den sorg..*

MAUDE: *Jamen Hans Christian, du havde jo lovet.*

F 180

Varnæs rejser sig pludselig op, smider servietten på bordet. Tømmermænd og træthed og irritation på grund af sin egen situation, det hele blandet sammen.

VARNÆS: *Lad være med at plage mig – jeg gider ikke høre på mere...*

MAUDE: *Jamen hvordan er det dog du optræder?*

VARNÆS. (går ud) *Tror du, jeg har det for morsomt?*

F 181

Kirken ext. Søndag morgen i Korsbæk.

(kirkeklokker)

Grisehandleren, Katrine og Kristen står udenfor kirken og venter. Alle i deres stiveste puds. Grisehandleren letter på hatten for de forbigående.

F 182

Violet og hr. Schwann nærmer sig kirken, samtidig med Mads bil kører ind.

SCHWANN: Nu er der blevet én mere i DEN familie – ja hvor ender vi, fru Violet.?

Ellen, Daniel, Ingeborg, Mads og babyen ud af Mads bil. Alle er velklædte. Mads i jaket. Alle ind i kirken. Violet og Schwann i passende afstand af Skjerns.
(kirkeklokken standser)

F 186

Kirken int. På første række familien Skjern foran døbefonten. Mens præsten prædiker panorerer kameraet hen over familien. På et tidspunkt ses også familien Varnæs.

PRÆSTEN: Og om børnene siger han: Lad de små børn komme til mig, dem må I ikke hindre, Thi Guds rige hører sådanne til. Samtidig siger jeg Eder: Den, der ikke tager imod guds rige ligesom et lille barn, han kommer slet ikke ind i det.

Og han tog dem i favnen, lagde hænderne på dem og velsignede dem. (menigheden sætter sig) Så vil vi da hjælpe dette barn til Hans velsignelse, ved at døbe det i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn: (her træder Katrine med babyen frem til døbefonten) Modtag det hellige korsets tegn både for dit ansigt og for dit bryst, som et vidnesbyrd på, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre Jesus Kristus.

F 189

Præsten ved døbefonten. Foran ham Katrine med barnet i armene.

PRÆSTEN: Hvad er barnets navn?

KATRINE: Erik Skjern.

SCHWANN: Skjern – hm!

F 190

Daniel rusker i sin mor

DANIEL: (hvisker) Han glemte Andersen.

Ingeborg læner sig ind over Daniel, hvisker:

INGEBORG: Det hedder vi ikke mere.

F 191–F 192 Udgår.

F 193

PRÆSTEN: Erik Skjern – jeg døber dig i Faderens – Sønnens og Helligåndens navn.

Kamera på familien – velklædte, sikre – en efter en. Først grisehandleren, derefter Ellen, Daniel, Ingeborg og til sidst Mads – triumfatoren med hævet hoved og visionerne i øjnene.